

Perusopetuksen yleisten tavoitteiden ja tuntijaon uudistaminen

Hyvät kuulijat,

Olemme kaikki täällä varmaankin yhtä mieltä siitä, että äidinkieli ja kirjallisuus on tärkeä ja merkittävä oppiaine. Se on tieto-, taito- ja taideaine, joka muodostaa pohjan monille muille aineille. Suuri osa oppimisesta ja siten koulun toiminnasta kytkeytyy kielenkäyttöön ja vuorovaikutustaitoihin.

Oppiaineen merkitys on viime vuosina jopa kasvamistaan kasvanut, kun uusien medioiden avulla meistä suomalaisista on tullut yhä enemmän puhuvia ja kirjoittavia tieto- ja viestintäyhteiskunnan aktiivisia kansalaisia. Kielenkäytön taidot ovat yhä merkittävämpiä niin oppimaan oppimisen taidoissa kuin erilaisessa vuorovaikutuksessa ja verkostoitumisessa.

Riittävä kielen hallinta ja hyvät viestintätaidot ovat jokaisen suomalaisen keskeisiä kansalaistaitoja. Selviytyäkseen sirpaleisessa viestintämaailmassa sekä työelämän ja ympäröivän yhteiskunnan muutoksissa jokaisen tulee hallita oman äidinkielenä käyttö hyvin erilaisissa viestintätilanteissa. Monipuoliset tekstitaidot, argumentointitaidot, tiedonhankinta ja -hallintataidot ja kriittinen lukutaito ovat äidinkielen ja kirjallisuuden keskeistä oppisisältöä.

Äidinkielen opettajain liitto haluaa – kuten Aineopettajaliittokin – että oppiainettamme opettaisi uuden tuntijaon jälkeen yhä enemmän aineenopettaja, jonka tutkinnossa on riittävästi oppiaineen hallintaa tukevia sisältöjä.

Aineenopettajien osuuden lisääminen äidinkielessä ja kirjallisuudessa voisi toteutua ainakin kahdella tavalla: Ensiksikin – joko niin, että perusopetuksen vuosiluokille 7 – 9 (seitsemästä yhdeksänteen) lisättäisiin äidinkielen ja kirjallisuuden tunteja (nykyisestä 9–10 tunnista 12–13 tuntiin). Toiseksi niin, että aineenopettajat pääsisivät opettamaan jo vuosiluokille 5 ja 6. Ehdotuksemme ei siis sisällä ajatusta, että oppilaan kokonaistuntimäärä äidinkielessä ja kirjallisuudessa lisääntyisi – vaikka sellaisellekin vaatimukselle olisi tutkimuksellisia perusteita.

Lisäksi olisi muistettava, että myös äidinkielen ja kirjallisuuden valinnaiskurssit voisivat tuoda koulupäivään kaivattavaa vaihtelua: esimerkiksi sanataide-, ilmaisutaito-, teatteri-, media- ja kirjallisuuskurssit antaisivat mahdollisuuden kehittää oppilaan erilaisia taitoja ja tuottaa elämyksiä, joita kaikille yhteisillä tunneilla ei välttämättä saavuteta. Viime tuntijakouudistuksen jälkeen poistui monesta koulusta mahdollisuus valita äidinkielen ja kirjallisuuden valinnaiskursseja. Vaikka me äidinkielen ja kirjallisuuden opettajat mielellämme opetamme kaikkia, voisi etenkin oppilaalle olla virkistävää opiskella äidinkieltä myös valinnaisryhmässä.

Äidinkielen opettajain liiton puolesta

Minna Harmanen, ÄOL:n puheenjohtaja

